

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2021-2022

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Artă sacră
1.5. Ciclul de studii	NIVEL LICENȚĂ
1.6. Programul de studii	Predare în limba română Curs - Atelier- Seminar - Laborator la zi - cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Studiul compoziției III		2.2. Cod disciplină	OLR3032			
2.3. Titularul activității de curs	lect. Univ. Dr. Marius Dan GHENESCU						
2.4. Titularul activității de seminar	lect. Univ. Dr. Marius Dan GHENESCU						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	4	2.7. Tipul de evaluare :	E	2.8. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după suport de curs, bibliografie și notițe					5
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
• Examinări					3
• Activități practice de atelier					46
Total ore activități individuale					94
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore din planul de învățământ					56
3.9 Total ore pe semestru					150
3.10 Numărul de credite					5

G. Mărușă

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Nu este cazul
4.2. De competențe	Aptitudini artistice plastice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<i>Sală de atelier, Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio, Sală dotată cu tablă, sală de lectură, săli de muzeu, spații ecleziiale</i>
5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală de atelier, Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio, Sală dotată cu tablă, sală de lectură, săli de muzeu, spații ecleziiale</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Compoziția în arta plastică și arta sacră-curențele artistice C2. Evidențierea unor biografii ale artiștilor consacrați C3. Moduri de interpretare a compozițiilor artiștilor consacrați expuse în antiteză cu metodele plastice moderne C4. Impactul curenților artistice în diferitele spații culturale C5. Prezentarea stilisticii și a conceptelor plastice ale artiștilor din diferite perioade C6. Studii comparative și interpretări C7. Flexibilitatea în redarea registrului pictural, decorativ, iconografic C8. Capacitatea de a sintetiza și de a reinterpretă anumite abordări a artiștilor consacrați
Competențe transversale	- CT1. Dobândirea unei conștiințe artistice asumate în creație

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	7.1.1. Aprofundarea instrumentelor de cunoaștere și cercetare în reconfigurarea discursului plastic al compoziției artei sacre contemporane
7.2 Obiectivele specifice	7.2.1. Capacitatea de a realiza o sintetizare a unei abordări anume a compozițiilor de referință în artă 7.2.2. Cunoașterea comparativă a stilisticii și a conceptelor ideatice din arta vizuală și arta sacră (tradițională și contemporană) 7.2.3. Capacitatea de a sintetiza și de a reinterpretă anumite abordări a artiștilor consacrați 7.2.4. Capacitatea de a dobândi acea conștiință artistică asumată în creație 7.2.5. Cunoașterea stilisticii și a conceptelor plastice ale artiștilor din diferite perioade 7.2.6. Cunoașterea curenților artistice și a conceptelor care

G. Mărușca

	au stat la baza apariției și evoluției compozițiilor în arta vizuală
--	--

8. Conținuturi

8.1. Curs: <i>Originile compoziției, tipologii. Arta Bizantină</i> <i>-Arta din Catacombe și</i> <i>-Compoziția în Miniatură: Arta Scrisului, Arta Decorativă – Ornamentica, cu accent pe portret</i>	Metode de predare	Observații
1. Arta Bizantină - Noțiuni introductive: <i>Arta din catacombe</i> 1.1. Fixarea cunoștințelor prin imagini 1.2. Bibliografie și documentare individuală	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	2 ore fizice Curs teoretic
2. Prezentarea materialului documentar 2.1. Referate la temă 2.2. Schițe 2.3. Selectarea celor mai reprezentative schițe în vederea pregătirii pentru studiul aprofundat	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore fizice Curs teoretic
3. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
4. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
5. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
6. Noțiuni introductive: <i>Compoziția în Miniatură: Arta Scrisului, Arta Decorativă – Ornamentica, cu accent pe portret</i> 6.1. Fixarea cunoștințelor prin imagini 6.2. Bibliografie și documentare individuală	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	2 ore fizice Curs teoretic
7. Prezentarea materialului documentar – 7.1. Referate la temă 7.2. Schițe 7.3. Selectarea celor mai reprezentative schițe în vederea pregătirii pentru studiul aprofundat	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	2 ore fizice Curs teoretic

G. Mărușca

8. Aplicații practice: Realizarea compoziției –Pagină de manuscris: Inițiale, vignete, litere din diferite tipuri de alfabet	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
9. Aplicații practice: Realizarea compoziției –Pagină de manuscris: Inițiale, vignete, litere din diferite tipuri de alfabet	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
10. Aplicații practice: Realizarea compoziției - Ornamente	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
11. Aplicații practice: Realizarea compoziției –Pagină de manuscris	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
12. Aplicații practice: Realizarea compoziției –Pagină de manuscris	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
13. Aplicații practice: Realizarea compoziției –Pagină de manuscris	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
14. Evaluare finală	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
8.2 Seminar		
1. Bibliografie și documentare individuală	Dialog, dezbateri Schite Eboșe	2 ore fizice Susținere teoretică
2. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
3. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier

G. Mărușca

4. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
5. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
6. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
7. Bibliografie și documentare individuală	Dialog, dezbateri Schite Eboșe	2 ore fizice Susținere teoretică
8. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
9. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
10. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
11. Bibliografie și documentare individuală	Dialog, dezbateri Schite Eboșe	2 ore fizice Susținere teoretică
12. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
13. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier

G. Mărușca

14. Evaluare	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice Atelier
---------------------	--	--------------------------------

G. Mărușca

9. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

- Bartos, Mihaly, Jenő, *Compoziția în pictură*, Editura Polirom, 2016
- Ailicăi, Cornel, *Introducere în gramatica limbajului vizual*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1982.
- Andreescu, Ana, *Arta cărții. Cartea Românească Veche 1508-1700*, Editura Capitel, București, 2006.
- Buluță, Gheorghe, *Manuscrise miniaturate și ornate românești în colecții din Austria*, Editura Meridiane, București, 1990
- Fingernagel, Andreas; Gastgeber, Christian, *The most beautiful Bibles*, Österreichische Nationalbibliothek, Editura Taschen, Vienna, 2008.
- Popescu-Vîlcea, G., *Un manuscris al Voievodului Ieremia Movilă*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Popescu-Vîlcea, G., *Miniatura românească*, Editura Meridiane, București, 1981.
- Tugearu, Liliana, *Miniatura și ornamentul manuscriselor din colecția de artă medievală românească*, Volumul I: *Manuscrise bizantine și grecești medievale târzii*, Muzeul Național de Artă al României-catalog, București, 1996.
- Barbu, Daniel, *Manuscrise bizantine în colecții din România*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Baggley, John, *Icoanele și semnificația lor duhovnicească. Porți spre veșnicie*, traducere de Ioana și Florin Caragiu, Editura Σοφία, București, 2004.
- Bell, Julian, *Oglinda Lumii. O nouă Istorie a Artei*, traducători: Bogdan Lepădatu, Tania Șiperco, Adrian Buz și Valentin Sălăgeanu, Editura Vellant, București, 2007.
- Besançon, Alain, *Imaginea interzisă. Istoria intelectuală a iconoclasmului de la Platon la Kandinski*, Editura Humanitas, București, 1994.
- Biblia sau Sfânta Scriptură Ediție jubiliară a Sfântului Sinod*, tipărită cu binecuvântarea și prefața Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
- Botez, Adriana Crainic, *Istoria Artelor Plastice Antichitatea și evul mediu*, volumul I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.
- Boghiu, Sofian, Arhim., *Chipul Mântuitorului în iconografie*, Editura Bizantină, București, 2001.
- Bunge, Gabriel, Ieromonah, *Icoana Sfintei Treimi a Cuviosului Andrei Rubliov*, traducere și cuvânt înainte de diac. Ioan Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1996.

G. Mărușca

- Cartianu, Virginia; Dene, Viorica, *Miniatura medievală în Anglia*, Editura Meridiane, Sibiu, 1980.
- Florenski, Pavel, *Iconostasul*, Editura Anastasia, București, 1994.
- Grabar, André, *Le premier art crétien*, Editura Gallimand, Paris, 1986.
- Grabar, André, *Les voies de la creation en iconographie cretienne*, Editura Flamarion, Paris, 1979.
- Gramatopol, Mihai, *Curentele și sinteze. Portretul roman în România*, Editura Meridiane, București, 1985.
- Lazarev, V., *Istoria Artei Bizantine*, Volumele I - III, Editura Meridiane, București, 1980.
- Nimigeanu, Viorel, *Pictura bisericilor ortodoxe din Transilvania în secolul XX*, Editura Palimpsest, București, 2010.
- Ozolin, Nikolai, *Iconografia ortodoxă a Cincizecimii*, Editura Patmos, București, 2002.
- Papaioannou, Kostas, *La Peinture Byzantine et Russe Recontre*, Paris, 1965.
- Pavel, Amelia, *Desenul românesc în prima jumătate a secolului XX*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Portrete ale Fecioarei*, traducere de Hodorg Ana-Maria, Editura Aquila'93, Oradea, 2006.
- Quenot, Michel, *Nevoia de icoană. De vorbă cu meșterul iconar Pavel Busalaev*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Σοφία, București, 2006.
- Quenot, Michel, *Icoana Fereastră spre absolut*, Editura Enciclopedică, București, 1993.
- Quenot, Michel, *Învierea și Icoana*, Editura Cristiana, București, 1999.
- Quenot, Michel, *Sfidările icoanei. O altă viziune asupra lumii*, traducere de Dora Mezdrea, Editura Σοφία, București, 2004.
- Sendler, Egon, *Icoana chipul nevăzutului*, traducere de Ioana Caragiu, Florin Caragiu și monahia Ilie Doinița Teodosia, Editura Σοφία, București, 2005.
- Ștefănescu, I., D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Editura Meridiane, București, 1973.
- Tarabukin, Nikolai, M., *Sensul icoanei*, traducere de Vladimir Bulat, Editura Σοφία, București, 2008.
- Teodor, Damian, *Implicațiile intelectuale ale teologiei icoanei*, Editura Eicon, Cluj-Napoca, 2003.

G. Mărușca

- Hollingsworth, Mary, *Arta în istoria umanității*, Editura Enciclopedia RAO, București, 2004.
- Lăzărescu, Liviu, *Culoarea în artă*, Editura Polirom, 2009
- Lăzărescu, Liviu, *Tehnica picturii în ulei*, Polirom, 2009
- Lionello, Puppi, *El Greco*, Sadea-Sansoni Editore, Firenze, 1967.
- Manlio, Brusatin, *Histoire de couleurs*, Editura Flammarion, Paris, 1986.
- Marañón, Gregorio, *El Greco și Toledo*, în românește de Esdra Al Hasid, Editura Meridiane, București, 1977.
- Mens, Jan, *Meșterul Rembrandt*, traducere de H. R. Radian, Editura Univers, București, 1971.
- Mittestädt, Kuno, *Autoportretele lui Gauguin*, Editura Meridiane, București, 1972.
- Mocanu, Virgil, *El Greco*, din „Colecția Mica Bibliotecă de Artă”, Editura Meridiane, București, 1980.
- Moretta, Angello, *Seria Interferențe-mituri antice și mitul progresului, Antropologia sacrului din paleolitic și până în era nucleară*, traducere de Viorica Alistar, Editura Tehnică, București, 1994.
- Rădulescu, Neag, *Henry Matisse*, Editura Meridiane, București, 1970.
- Reynolds, Joshua, *Cele cincisprezece discursuri despre artă*, traducere de Valentina Grigorescu și Daniela Arțăreanu, prefață și note Dan Grigorescu, Editura Meridiane, București, 1991.
- Scott, Marilyn, *Biblia picturii în ulei*, Editura All, 2012
- von Bode, Wilhelm, *Maeștrii picturii olandeze și flamande*, Vol. I, Editura Meridiane, București, 1974.
- Wittkower, R., *El Greco's Language of Gestures*, în „Art News”, 1957
- Zdrengha, Rodica, *Intervenții ale artiștilor în spații de cult în Franța secolului XX*, Teză de Doctorat, UAD, Cluj-Napoca, 2006.
- Zuffi, G., *Rembrandt il più importante eretico della pittura*, Milano, 1998.
- Tristan, Friédérick, *Primele imagini creștine de la simbol la icoană, secolele II-IV*, Editura Meridiane, București, 2002.
- Uspensky, Leonid, Vladimir Lossky, *Călăuziri în lumea icoane*, Editura Sofia, București, 2004.

G. Mărușca

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Curs - Atelier- Seminar-Laborator

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	<i>Evaluare</i>	<i>Evaluare frontală pe baza lucrărilor premergătoare compoziției finale realizate de student</i>	20
		<i>Evaluarea lucrărilor practice elaborate și a conceptului compozițional final</i>	50%
11.5 Seminar/laborator	<i>Evaluare</i>	<i>-Realizarea unor studii premergătoare temei -Implicare în dezvoltarea temei prin studiu individual</i>	15%
		<i>-Evaluarea lucrărilor practice elaborate și a conceptului compozițional final -Elaborarea unor lucrări caracteristice cercetării științifice</i>	15%
11.6 Standard minim de performanță:	Prezentarea portofoliului cu studiile propuse în cadrul temei		

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

19.04.2021

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

